

By-, Land- og Kirkeministeriet

Folketingets Kirkeudvalg
lov@ft.dk,

Mikkel Bjørn
mikkel.bjorn@ft.dk

Kirkeudvalget har ved brev af 1. februar 2024 (KIU alm. del – spørgsmål 21) bedt om min besvarelse af spørgsmål:

”Kan ministeren bekræfte, at islamkritik er en del af den danske folkekirkes bekendelsesgrundlag i kraft af den augsburgske bekendelse, hvori det tydeligt står, at vi fordømmer kætteri som muhammedanernes tro?”

Svar:

By-, Land- og Kirkeministeriet har til brug for besvarelsen indhentet følgende svarbidrag fra biskoppen over Københavns Stift, som jeg kan henholde mig til:

”Den danske Folkekirkes bekendelsesgrundlag er foruden Bibelen, de to oldkirkelige bekendelser (Apostolicum og Nicænum) og dertil den Athanasianske bekendelse.

De særligt evangelisk-lutherske bekendelser er Luthers lille Katekismus og Confessio Augustana invariata (1530).

Folkekirken bekendelsesgrundlag er sammenlignet med andre evangelisk-lutherske kirker af et præcist men beskedent i omfang, da det kun er to skrifter, der anlægger den evangelisk-lutherske bekendelse.

Størstedelen af bekendelsesgrundlaget er affattet før islam grundlægges ved profeten Muhammad (født ca. 570 - død 632), der modtager sine åbenbaringer, der senere bliver til Koranen, mellem årene 620 og 632.

Den første artikel i Confessio Augustana er ”Om Gud” og her fastslås det mysterium, som alle kristne kirker er enige om, treenigheden, nemlig ”det guddommelige væsens enhed og de tre personer er sand og bør tros uden enhver tvivl”.

I den første artikel fordømmes en række kristne kætteri og til slut nævnes også ”muhammedanere”. Denne sidste tilføjelse skyldes formentlig, at islam anerkender Jesus som profet, men nægter hans guddommelighed.

Islam er kendetegnet ved en koncentration om Allahs enhed og storhed og afviser den kristne tros opfattelse af Fader, Søn og Helligånd som en enhed, en treenighed, der i troen også opfattes som én Gud.

I Koranens Sura 112 kan man læse om, at ”Allah er én”, ”Og ingen er Hans lige” ”Han har ikke avlet, ej heller er Han avlet”.

Den lærde kirkehistoriker, professor Dr. Theol. Martin Schwarz Lausten har skrevet værket: ”Luther og ”de fremmede”. Martin Luthers syn på jøden og tyrken”. 2017

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
www.km.dk

Telefon 3392 3390
e-post km@km.dk

Akt nr.: 374717

Dette akt nr. bedes oplyst ved
henvendelse til ministeriet

Dato: 26. februar 2024

I dette værk gennemgår han Luthers islamkritik. Der er tale om særdeles polemiske omtaler og udtalelser, som efter vores målestok forekommer vulgære og fordomsfulde.

I Luthers samtid var den største religionsdebat mellem de kristne og jøderne. Den debat afstedkom meget polemiske skrifter og gav anledning til et jødehad, der har sat sig i den europæiske kultur som en indgroet antisemitisme, der fik sit hidtil mest rabiate udtryk i nazismen.

Kirken har ved sin sprogbrug været med til at skabe muligheden for, at antisemitismen voksede og udfoldede sig på grufulde måder, og man kan i dag kun beklage især Martin Luthers vulgære skrifter desangående.

Martin Schwarz Lausten, har udgivet et stort værk i seks bind, der beskriver kirkens og jødedommens forhold til hinanden i Danmark fra Middelalderen og til det 20. Århundrede. Dette værk er også et vidnesbyrd om antisemitismens historie i Danmark.

Den kristne tro har fra oldkirkens dage befundet sig i samfund, hvor troen ikke var uimodsagt. Kirkens bekendelsegrundlag er udarbejdet i disse kritiske modsætningsforhold, som dels har været internt kirkelige, dels har forholdt sig til andre religioner.

Det særlige ved den kristne tro er, at den også altid har været kritisk mod sig selv. Den interne polemik, som Det Nye Testaments skrifter vidner om, har i kirkehistorien afstedkommet mange kritiske interne opgør.

Jesus fra Nazareth var særdeles kritisk over for samtidens religiøse lederskab og satte spørgsmålstegn ved samtidens traditionalisme. Hans samtaler med hans nærmeste efterfølgere efterlader et tydeligt tegn på, at han også går kritisk i rette med dem og hævder, at de misforstår ham.

Fortællingerne om Jesus fra Nazareth, som vi i kirken bekender som Kristus, Guds frelsende Menneskesøn, lader også tilhøreren vide, at selv den med en anden religion, og den der kommer af en anden stamme, kan afsløre sandheden (fx. Den barmhjertige samaritaner (Lukasevangeliet 10,28ff) og Den syro-fønikiske kvinde (Markusevangeliet 7,24ff).

Traditionerne for religionskritik er grundlagt i grundfortællingen. Dette gælder i særdeleshed for kristendommen selv og tillige eksempelvis islam og jødedommen. Debatten om sandheden har altid udfoldet sig i kirken og mellem kirkerne og mellem kirker og andre religioner.”

Thomas Danielsen

/ Katrine Gundersø Søndergaard